

กรมทรัพย์สินทางปัญญาหรือสมาคมผู้ผลิตยานยนต์ญี่ปุ่น มุ่งยกระดับการตรวจสอบสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ พร้อมจัดสัมมนาเสริมศักยภาพผู้ตรวจสอบสิทธิบัตรไทย

อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญาให้การต้อนรับคณะผู้แทนจากสมาคมผู้ผลิตยานยนต์แห่งประเทศไทย ญี่ปุ่น (Japan Automobile Manufacturers: JAMA) นำโดย Mr. Takuya Fukuoka ผู้จัดการทั่วไปแผนก บริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญา บริษัท อีซูซุ มอเตอร์ จำกัด พร้อมผู้แทนจากบริษัทยานยนต์ชั้นนำของญี่ปุ่น ในโอกาสเข้าพบหารือแนวทางการยกระดับการตรวจสอบการออกแบบผลิตภัณฑ์ของไทย และจัดสัมมนา เชิงปฏิบัติการเพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และประสบการณ์ให้แก่ผู้ตรวจสอบสิทธิบัตรไทย โดยทีมผู้เชี่ยวชาญ จาก JAMA ได้ร่วมถ่ายทอดกรณีศึกษาและแนวโน้มเทคโนโลยีในอุตสาหกรรมยานยนต์ระดับโลก เพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพกระบวนการพิจารณาคำขอของไทยให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล

นางอรมน ทรัพย์ทวีธรรม อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา เผยว่า การหารือร่วมกับ JAMA ถือเป็น โอกาสสำคัญในการแลกเปลี่ยนแนวทางการพัฒนาระบบการคุ้มครองการออกแบบผลิตภัณฑ์ของไทย พร้อมรับฟัง มุมมองความเห็นจากภาคเอกชนในกลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์ ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมที่มีบทบาทสำคัญต่อ เศรษฐกิจไทย โดยมีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ 9 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) โดยกรมทรัพย์สินทางปัญญา มีแนวทางสนับสนุนการพัฒนาการออกแบบให้สอดคล้องกับความท้าทายของภาคอุตสาหกรรม โดยเฉพาะนวัตกรรม ที่เกี่ยวข้องกับยานยนต์แห่งอนาคต (Future Mobility) ผ่านโครงการเร่งรัดสิทธิบัตรออกแบบผลิตภัณฑ์มุ่งเป้า (Target Design Patent Fast-Track) ในสาขาชิ้นส่วนยานยนต์ (Automotive Part) เพื่อเปิดช่องทางพิเศษ ในการจดทะเบียนที่รวดเร็ว โดยจะทราบผลการพิจารณาสุดท้ายภายใน 3 เดือน นับจากวันที่เข้าร่วมโครงการ เอื้อให้ผู้ประกอบการสามารถนำทรัพย์สินทางปัญญาไปใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ได้อย่างทันท่วงที นอกจากนี้ ยังได้เพิ่มจำนวนผู้ตรวจสอบสิทธิบัตรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการพิจารณาคำขอ และยกระดับคุณภาพการบริการ อย่างต่อเนื่อง และส่งเสริมให้ผู้สร้างสรรค์ได้รับความคุ้มครองอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพสูงสุด

ในการหารือครั้งนี้ JAMA ได้สะท้อนข้อมูลว่า การคุ้มครองการออกแบบผลิตภัณฑ์โดยทั่วไป จะให้ความคุ้มครองแบบผลิตภัณฑ์ทั้งชิ้น ขณะที่ในทางปฏิบัติ โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมยานยนต์ ผู้ประกอบการมักพัฒนาและปรับปรุงเฉพาะ “บางส่วน” ของผลิตภัณฑ์ เช่น ก้านชน ไฟหน้า หรือชิ้นส่วนตกแต่ง ซึ่งมีลักษณะโดดเด่นและมีมูลค่าทางการค้าในตัวเอง ดังนั้น แนวคิดการคุ้มครองการออกแบบผลิตภัณฑ์ บางส่วน (Partial Design) จึงมีความสำคัญต่อการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมยานยนต์ และในบางประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น ได้ให้ความคุ้มครองในลักษณะดังกล่าวแล้ว สำหรับประเทศไทยได้มีการบรรจุหลักการ

คุ้มครอง Partial Design ไว้ในร่างพระราชบัญญัติสิทธิบัตรฉบับใหม่ ซึ่งปัจจุบันกฎหมายนี้อยู่ระหว่างกระบวนการเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา และเพื่อเตรียมความพร้อมรองรับการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าว กรมฯ มีแผนจัดทำ “คู่มือการตรวจสอบ Partial Design” เพื่อใช้เป็นมาตรฐานกลางในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ และเตรียมเผยแพร่คู่มือฉบับนี้ต่อสาธารณชน เพื่อให้ผู้ประกอบการและนักออกแบบใช้เป็นแนวทางในการยื่นขอรับความคุ้มครองได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

ทั้งนี้ ร่างพระราชบัญญัติสิทธิบัตรฉบับใหม่ ยังได้มีการปรับปรุงระยะเวลาคุ้มครองสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ในไทย จากเดิม 10 ปี เป็น 15 ปี เพื่อให้สอดคล้องกับความตกลงกรุงเฮก (Hague Agreement) ซึ่งไทยอยู่ระหว่างเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าร่วมเป็นภาคี อันเป็นการส่งเสริมการคุ้มครองสิทธิให้เหมาะสมกับต้นทุนการพัฒนาผลิตภัณฑ์และวงจรชีวิตทางการตลาดของสินค้า โดย JAMA ได้สนับสนุนแนวทางการขยายอายุความคุ้มครองการออกแบบผลิตภัณฑ์ของไทย โดยเชื่อมั่นว่าจะช่วยเสริมสร้างแรงจูงใจในการสร้างสรรค์ผลงานใหม่ๆ และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันยิ่งขึ้น

ในโอกาสนี้ กรมทรัพย์สินทางปัญญาและ JAMA ได้ร่วมจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการด้านการเสริมสร้างศักยภาพผู้ตรวจสอบสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ของไทย โดยผู้เชี่ยวชาญจาก JAMA ได้ร่วมถ่ายทอดกรณีศึกษา ทิศทางเทคโนโลยี และประสบการณ์เชิงเทคนิคจากต่างประเทศ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการพิจารณาคำขอของไทยให้มีคุณภาพและสอดคล้องกับมาตรฐานสากล ซึ่งความร่วมมือดังกล่าวสะท้อนถึงความมุ่งมั่นของทั้งสองฝ่ายในการยกระดับระบบทรัพย์สินทางปัญญาของไทยให้มีความเข้มแข็ง ทนต่อการเปลี่ยนแปลง และเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ